

Stay home, stay safe?

Onderzoek naar de omvang, aard en ernst van huiselijk geweld tijdens de Coronacrisis

AUGUSTUS 2021

Monitor Meldingen | Midden-Brabant

Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van het COVID-19-virus heeft Nederland sinds medio maart 2020 te maken met landelijke en regionale maatregelen die verspreiding van het virus moeten tegengaan. Voorbeelden van COVID-19-maatregelen zijn thuiswerken, zo veel mogelijk thuisblijven, niet reizen, sluiting van publieke locaties en horecagelegenheden, en zelfs de sluiting van onderwijsinstellingen en kinderdagverblijven. Vrijwel altijd heeft een maatregel een zekere mate van beperking in bewegingsvrijheid als gevolg. De maatregelen hebben inmiddels ook economische gevolgen. Mensen hebben angst hun baan te verliezen, zijn hun baan daadwerkelijk verloren of krijgen te maken met teruglopende inkomsten. De mogelijke financiële consequenties van de maatregelen kunnen, net als de beperkende maatregelen zelf, spanningen opleveren. Daarnaast hebben mensen mogelijk zorgen om de verspreiding van het virus, worden zij zelf of hun familieleden ziek, met mogelijk langdurige consequenties of langdurige quarantaine als gevolg.

Het is goed denkbaar dat de maatregelen leiden tot oplopende spanningen in huishoudens. Dergelijke spanningen vergroten mogelijk ook de kans op huiselijk geweld. Met behulp van financiële steun van ZonMw¹ doet het NSCR (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving) daarom onderzoek naar de omvang, aard en ernst van huiselijk geweld-meldingen tijdens de Covid-19-maatregelen. Daarbij worden gegevens geanalyseerd van Veilig Thuis, een organisatie voor het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling en advies en ondersteuning bij vermoedens daarvan².

Door de geregistreerde huiselijk geweld-meldingen van Veilig Thuis op weekniveau in 2020 te vergelijken met geregistreerde huiselijk geweld-meldingen uit 2019, maakt het NSCR de impact van de COVID-19-maatregelen op huiselijk geweld inzichtelijk. Meer informatie over de theorie, achtergrond, onderzoeksvragen, hypotheses en methode van het onderzoek staat op www.nscr.nl/stay-home-stay-safe.

De werkwijze bij Veilig Thuis

Zowel *slachtoffers, plegers, omstanders* als *professionals*³ kunnen contact opnemen met Veilig Thuis bij vermoedens van huiselijk geweld. Veilig Thuis kijkt samen met de contactlegger wat er aan de

¹ ZonMw is de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. Zie voor meer informatie: <https://www.zonmw.nl/nl/>.

² Zie: <https://veiligthuis.nl/>.

³ Voor professionals geldt sinds 1 januari 2019 dat het een professionele norm is geworden om een melding bij Veilig Thuis te doen wanneer er vermoedens van acute en structurele onveiligheid bestaan. Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>.

hand is in een situatie. Hierdoor krijgt Veilig Thuis een beeld van de actuele veiligheid van alle directbetrokkenen. Directbetrokkenen kunnen slachtoffers en plegers zijn die betrokken zijn bij een onveilig situatie, of omstanders die bijvoorbeeld getuige zijn van de situatie. In overleg met de contactlegger neemt Veilig Thuis een besluit om over te gaan tot het geven van *advies* of het in ontvangst nemen van een *melding*. In een adviesgesprek met een directbetrokkene, omstander of professional bespreekt Veilig Thuis de mogelijkheden om de onveiligheid van directbetrokkenen te herstellen en hoe Veilig Thuis hierin kan ondersteunen. Wanneer de contactlegger en een medewerker van Veilig Thuis tot de conclusie komen dat de situatie (casus) lastig is en de contactlegger graag wil dat Veilig Thuis de casus oppakt en/of verder onderzoekt, kan de contactlegger ervoor kiezen om een *melding* van het vermoedelijke huiselijk geweld te maken. Op basis van een melding start Veilig Thuis een onderzoek naar de situatie of wordt de hulp van een hulpverlener ingeroepen, zodat directbetrokkenen geholpen kunnen worden. De *adviezen* en *meldingen* worden in alle 26 Veilig Thuis-regio's geregistreerd.

Deze monitor

Het NSCR onderzoekt de geregistreerde meldingen en adviezen uit alle Veilig Thuis-regio's. In deze monitor staan de geregistreerde huiselijk geweld meldingen in regio Midden-Brabant centraal, in de periode voor, tijdens en na de eerste lockdown. Er wordt onderzocht of de verschillende COVID-19-maatregelen tot waarneembare veranderingen in de omvang en aard van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben geleid. Ook wordt onderzocht of de getroffen maatregelen mogelijk tot veranderingen hebben geleid in kenmerken van melders.

In aanvulling op deze Monitor zijn in de *Bijlage Meldingen* meer figuren opgenomen die verschillen in casussen en meldingen, de vermoedelijke aard van huiselijk geweld en kindermishandeling, en melders tussen 2019 en 2020 laten zien.

Meldingen en casussen

Het is mogelijk dat meerdere personen, bijvoorbeeld een wijkagent en een buurtbewoner, een melding maken van dezelfde vermoedelijke situatie van huiselijk geweld. In de regio Midden-Brabant zijn in 2019 gemiddeld 1,43 meldingen per casus gedaan (min 1, max 12). In 2020 werden 1,24 meldingen per casus gedaan (min 1, max 11). Het is daarom van belang om onderscheid te maken in meldingen en casussen. Met betrekking tot de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld zijn de unieke casussen onderzocht op waarneembare veranderingen in de aard en ernst van meldingen van huiselijk geweld. De meldingen zijn onderzocht op waarneembare verschillen in *wie* de meldingen hebben gedaan.

Ontbrekende gegevens

Als een casus nog niet is afgerond, is het mogelijk dat de inhoud van een aantal huiselijk geweldmeldingen nog niet volledig is geregistreerd door Veilig Thuis Midden-Brabant. Het is daardoor soms mogelijk dat de huiselijk geweldmelding wel is geregistreerd, maar informatie over de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld en/of wie de melder van het huiselijk geweld is ontbreekt. Dit wordt in de data aangegeven als een missende waarde. Bovendien is vanaf begin 3^e kwartaal 2019 de volledigheidcheck geïntroduceerd. Door de volledigheidcheck dienen medewerkers bij het afronden van de meldingen en adviezen alle velden met betrekking tot het informatieprotocol⁴ in te vullen. Als gevolg worden registraties van huiselijk geweldmeldingen beter gevuld dan in 2019. Het is bij de interpretatie van de bevindingen van belang dat er rekening wordt gehouden met missende waarden, omdat de kans bestaat dat er onjuiste conclusies worden

⁴ Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-892983.pdf>

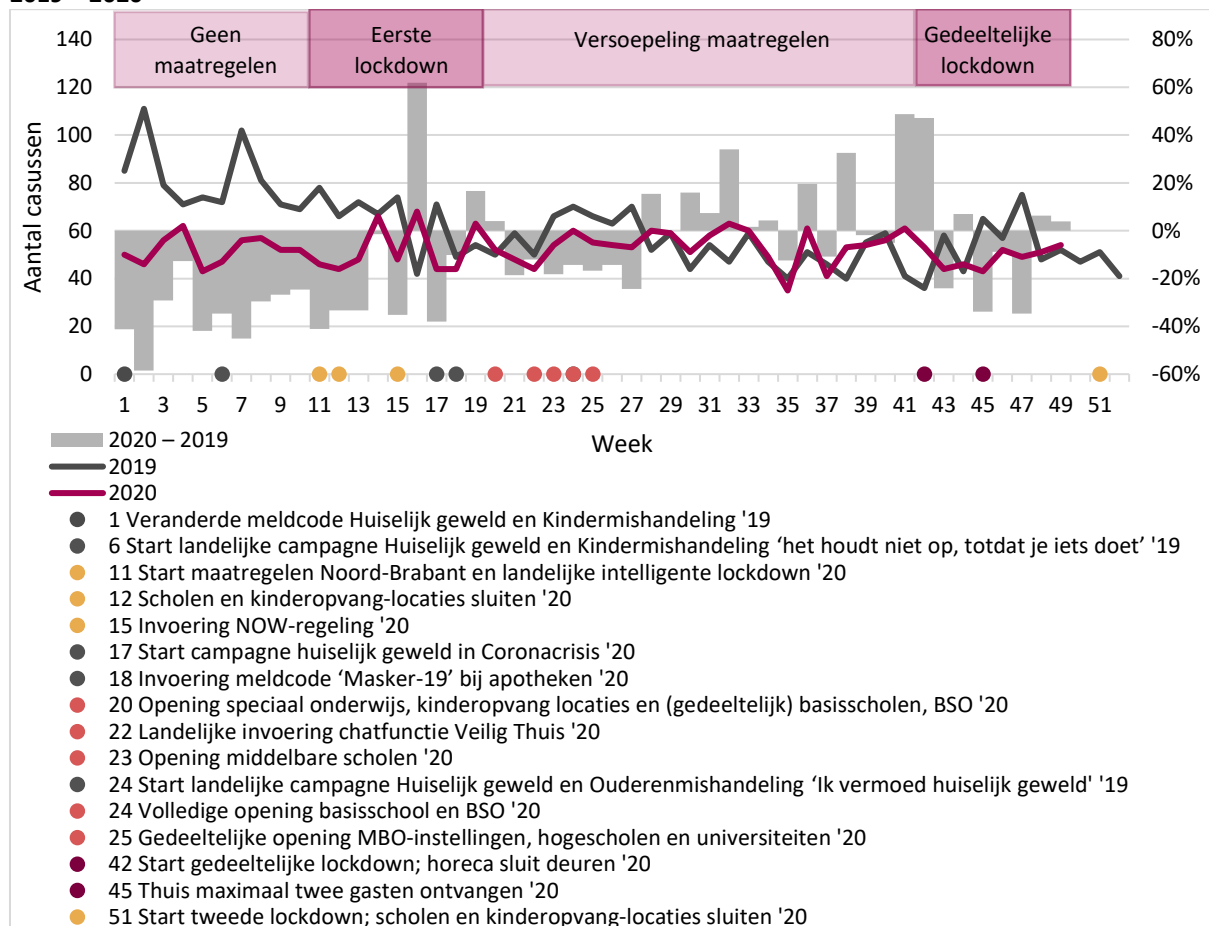
verbonden aan de bevindingen. Omdat we periodiek nieuwe data opvragen wordt het beeld na verloop van tijd completer omdat er steeds minder gegevens ontbreken.

Bevindingen

Huiselijk geweld-casussen per week

In figuur 1 wordt het aantal *casussen* per week in 2019 en 2020 (de rode en zwarte lijn), alsmede de percentuele toe- of afname van het wekelijkse aantal *casussen* in 2020 ten opzichte van diezelfde weken in 2019 weergegeven (de grijze balken)⁵. Binnen de figuur wordt voorts onderscheid gemaakt naar vier periodes in 2020 met een vergelijkbare mate van de COVID-19-maatregelen⁶. Door deze periodes in 2020 te vergelijken met diezelfde weken in 2019 wordt inzichtelijk gemaakt of er een verandering waarneembaar is in de omvang van huiselijk geweld. Ook is in de figuur door middel van bolletjes een tijdlijn⁷ weergegeven met betrekking tot de veranderingen in het werkveld van Veilig Thuis en de getroffen COVID-19-maatregelen. In de Bijlage Meldingen worden deze veranderingen in detail uitgelegd.

Figuur 1. Absolute aantal casussen en percentuele toe- of afname van het aantal casussen per week 2019 – 2020

Noot: in 2019 werden er 3149 casussen geregistreerd. In 2020 werden er, tot en met week 49, 2599 casussen geregistreerd.

⁵ Voor 2020 zijn alle casussen en meldingen t/m week 49 verwerkt.

⁶ De periodes met vergelijkbare maatregelen zijn in de figuren weergegeven door middel van lichtroze- en donkerroze vlakken. Onderscheid wordt gemaakt tussen *geen maatregelen* (week 1 – 10), *eerste lockdown* uit maart 2020 (week 11 – 19), *afschaling maatregelen* na half mei 2020 (week 20 – 41) en *gedeeltelijke lockdown* in oktober 2020 (42 – 50).

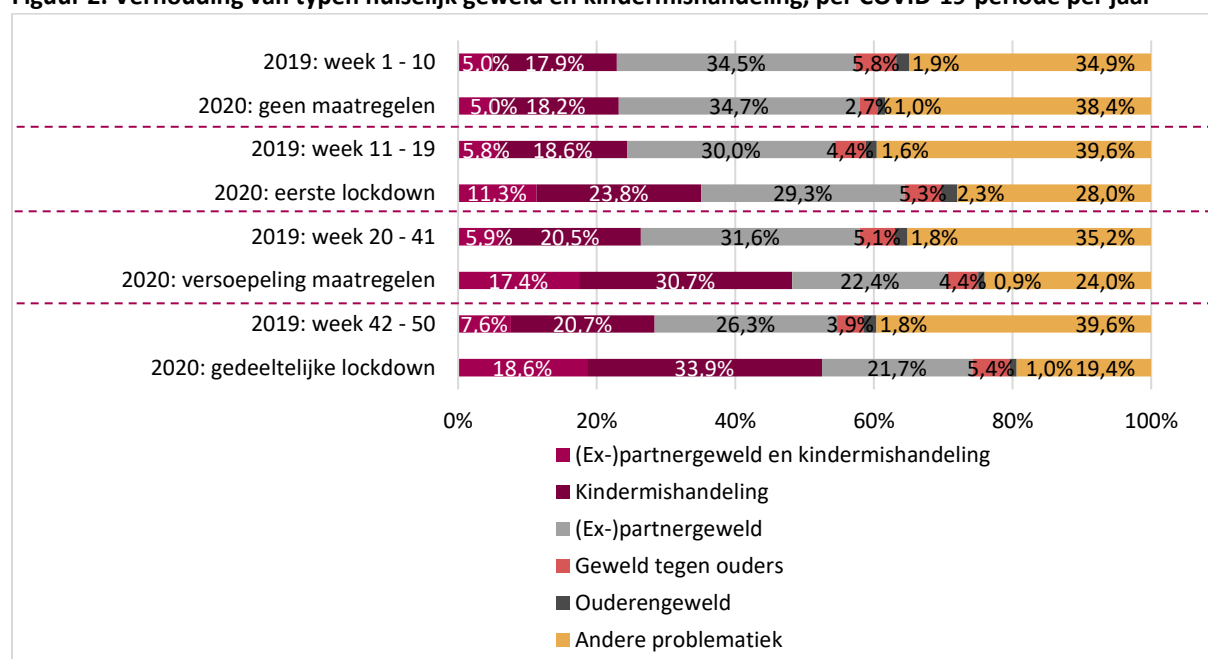
⁷ De grijze bolletjes representeren veranderingen in het werkveld, de gele bolletjes betreffen de getroffen maatregelen in de twee lockdowns, de roze bolletjes hebben betrekking op de afschaling van de maatregelen en de paarse bolletjes representeren de getroffen maatregelen in de gedeeltelijke lockdown.

Uit de figuur wordt duidelijk dat het aantal casussen zowel in 2019 als in 2020 van week tot week *fluctueert*. Niettemin zijn, in alle periodes van de COVID-19-crisis, ook in de periode voorafgaand aan de eerste maatregelen, ten opzichte van diezelfde weken in het voorgaande jaar over het algemeen minder casussen geregistreerd. Voorafgaand aan de eerste lockdown nam het aantal gemelde casussen ten opzichte van diezelfde weken in 2019 in totaal met 36 procent af en tijdens de eerste lockdown was er in totaal een afname van 18 procent. In de periode waarin de maatregelen werden versoepeld is het aantal gemelde casussen 1 procent afgenomen. Tot slot is tijdens de gedeeltelijke lockdown het aantal gemelde casussen 10 procent lager dan in 2019.

Vermoedelijke aard huiselijk geweld en kindermishandeling

Figuur 2 laat de verschillende vermoedelijke vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling zien die in 2019 en 2020 in de gemelde casussen geregistreerd zijn, uitgesplitst naar de vier geïdentificeerde periodes van COVID-19. Deze vallen onder zes verschillende typen huiselijk geweld en kindermishandeling⁸. (Ex-)partnergeweld en kindermishandeling is als één categorie beschouwd wanneer dit samen in een casus voorkwam. Bijvoorbeeld als er in een casus sprake is van (ex-)partnergeweld en kinderen hiervan getuigen zijn. De andere categorieën betreffen kindermishandeling, (ex-)partnergeweld, geweld tegen ouders (onder 65 jaar), ouderengeweld (boven 65 jaar) en andere problematiek⁹.

Figuur 2. Verhouding van typen huiselijk geweld en kindermishandeling, per COVID-19-periode per jaar¹⁰

* Noot: in de eerste periode van 2019 was de vermoedelijke aard van het geweld in 16 casussen onbekend, en in de tweede periode van 2019 was voor 7 casussen de vermoedelijke aard van het geweld onbekend.

⁸ Wanneer meerdere vormen in een casus voorkwamen, is daar als volgt mee omgegaan: (ex-)partnergeweld en kindermishandeling (1) als één categorie gaat boven kindermishandeling, kindermishandeling (2) gaat boven (ex-)partnergeweld, (ex-)partnergeweld (3) boven geweld tegen ouders, geweld tegen ouders (4) boven ouderengeweld, en ouderengeweld (5) boven andere problematiek (6).

⁹ Onder andere problematiek zijn 'huiselijk geweld overig' (geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd, waarbij huiselijk geweld verwijst naar de relatie tussen plegger en slachtoffer; bijvoorbeeld geweld tussen broer en zus) en 'andere problematiek dan huiselijk geweld of kindermishandeling' (alle andere problemen; wordt alleen aangevinkt als geen van de andere vormen van toepassing is) samengevoegd.

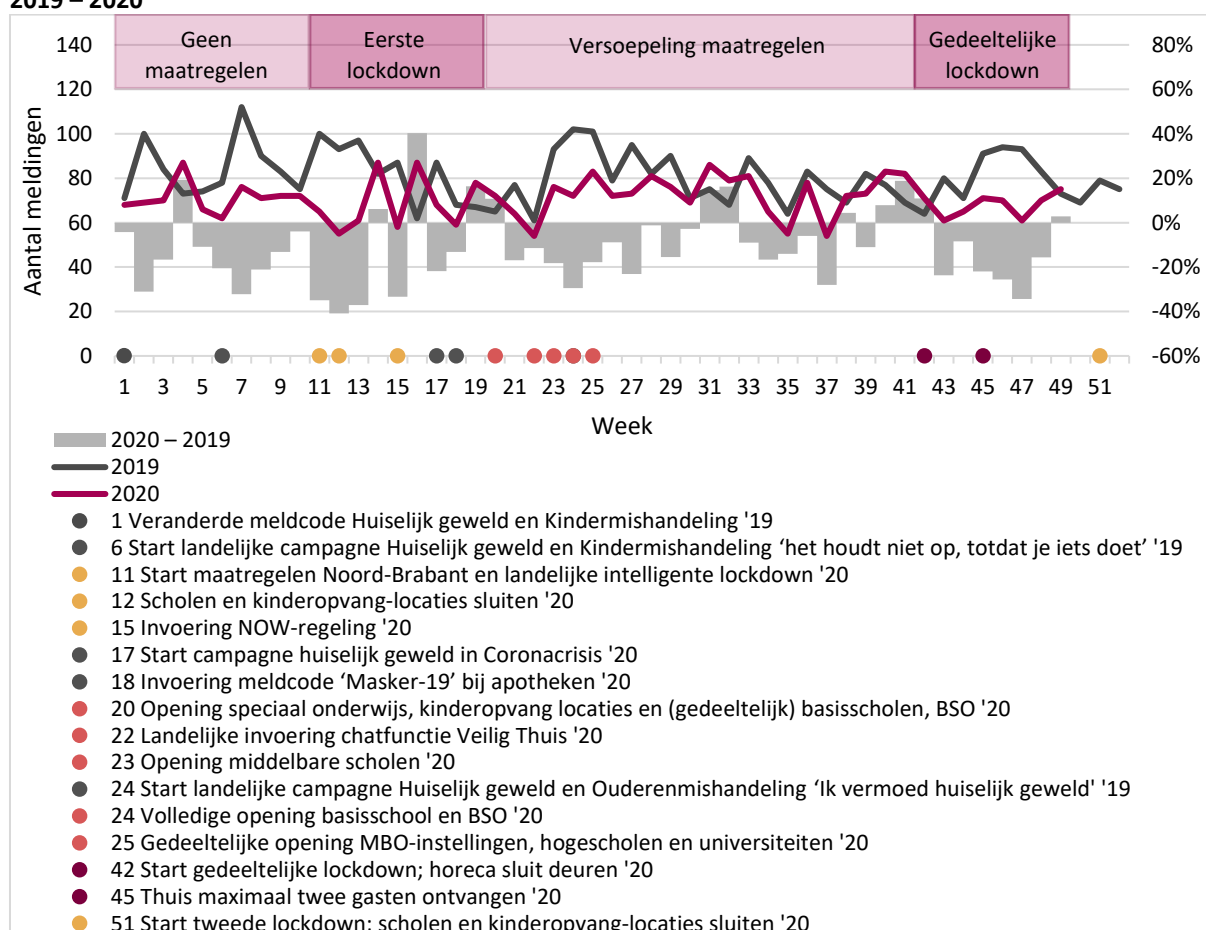
¹⁰ Voor de analyses zijn alle gegevens in 2019 en 2020 tot en met week 49 verwerkt.

Uit de figuur komt naar voren dat voorafgaand aan de corona uitbraak, de aantallen wat betreft geregistreerde vormen van huiselijk geweld in 2020 en 2019 relatief weinig van elkaar verschilden. Het aandeel casussen waarin vermoedelijk (ex-)partnergeweld en/of kindermishandeling in voorkwam in deze periode is bijvoorbeeld 57,9 procent vergeleken met 57,2 procent in 2019. Vanaf de eerste lockdown is het aandeel casussen waarin vermoedelijk (ex-)partnergeweld en kindermishandeling of alleen kindermishandeling in voorkwam ten opzichte van diezelfde periodes in 2019 groter geworden. Tijdens de eerste lockdown kwam bijvoorbeeld in 11,3% van de casussen vermoedelijk (ex-)partnergeweld en kindermishandeling voor. In dezelfde periode in 2019 werd in 5,8% van de casussen (ex-)partnergeweld en kindermishandeling geregistreerd. Vergelijkbare trends zijn zichtbaar in de periode waarin de maatregelen werden versoepeld en tijdens de gedeeltelijke lockdown. De categorieën geweld tegen ouders en ouderengeweld laten in 2020 relatief weinig noemenswaardige veranderingen ten opzichte van 2019 zien. Voor de absolute aantallen van de vermoedelijke vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling in 2019 en 2020, zie Bijlage Meldingen.

Huiselijk geweld-meldingen per week

In de volgende figuren wordt gekeken naar het aantal huiselijk geweld-meldingen en wie deze meldingen hebben gedaan. In figuur 3 wordt het absolute aantal *meldingen* per week in 2019 en 2020 weergegeven, alsmede de percentuele toe- of afname van het wekelijkse aantal *meldingen* in 2020 ten opzichte van het aantal in dezelfde weken in 2019.

Figuur 3. Absolute aantal meldingen en percentuele toe- of afname van het aantal meldingen per week 2019 – 2020

Noot: in 2109 werden er 4200 meldingen geregistreerd. In 2020 werden er, tot en met week 49, 3475 casussen geregistreerd.

In 2019 werden er 4200 meldingen geregistreerd. In 2020, tot en met week 49, werden 3475 meldingen geregistreerd. Net als bij de casussen, *fluctueert* het aantal meldingen in zowel 2019 als 2020 van week tot week. Er kunnen meerdere personen een melding rondom een en dezelfde casus maken. Daarom zijn er verschillen zichtbaar tussen het aantal casussen en het aantal meldingen. Net zoals het aantal casussen, is het aantal meldingen in 2020 in elke periode lager dan in diezelfde periode in 2019. In de periode voorafgaand aan de eerste lockdown is het aantal meldingen ten opzichte van 2019 in totaal met 15 procent afgenomen. In de periodes van de eerste lockdown, de versoepeling van de maatregelen en de intelligente lockdown is het aantal meldingen respectievelijk met in totaal 17, 8 en 16 procent afgenomen.

Wie doet de melding?

Diegene die de melding doet bij Veilig Thuis, wordt de melder genoemd. Melders kunnen vanuit beroepsmatig contact met mogelijke slachtoffers een melding doen (zie ook <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>). Dit wordt door Veilig Thuis-organisaties bijgehouden als een *beroepsmatige* melding. Daarnaast kunnen ook burgers een melding doen. Het gaat dan bijvoorbeeld om slachtoffers zelf of om familieleden, burens of andere bekenden van slachtoffers. Dit wordt door Veilig Thuis-organisaties bijgehouden als een *niet-beroepsmatige* melding. Voor de volgende analyses zijn de unieke meldingen onderzocht. Omdat in sommige periodes van de COVID-19-maatregelen beroepsmatige melders minder contact hadden met potentiële slachtoffers (denk aan scholen, kinderopvanglocaties, etc.) is het interessant om te onderzoeken of er per periode (in vergelijking met vorig jaar) verschillen te zien zijn in *wie de meldingen doen*.

Tabel 1. Verhouding van beroepsmatige en niet-beroepsmatige meldingen, per COVID-19-periode per jaar¹¹

	Beroepsmatige meldingen		Niet-beroepsmatige meldingen	
	2019	2020	2019	2020
Week 1-10: Geen maatregelen	92,4%	91,9%	7,6%	8,1%
Week 11-19: Eerste lockdown	92,1%	87,2%	7,9%	12,8%
Week 20-41: Versoepeling maatregelen	90,3%	88,3%	9,7%	11,8%
Week 42-50: Gedeeltelijke lockdown	91,3%	89,1%	8,7%	10,9%

Noot: In 2019 was in de vier periodes van respectievelijk 25, 46, 36, en 7 meldingen onbekend of het een beroepsmatige- of niet-beroepsmatige melding was. In de laatste periode van 2020 was van drie meldingen onbekend of het een beroepsmatige- of niet-beroepsmatige melding was.

Tabel 1 laat voor de vier verschillende COVID-fases zien hoeveel procent van de meldingen in 2019 en 2020 beroepsmatig- en niet-beroepsmatig waren. Door de invoering van de maatregelen, zoals thuiswerken en thuisblijven, werd er verwacht dat er mogelijk een verschuiving zou plaatsvinden van beroepsmatige- naar niet-beroepsmatige meldingen. Tijdens de eerste lockdown is er inderdaad een lichte verschuiving zichtbaar en zijn er relatief veel niet-beroepsmatige meldingen gedaan (12,8%

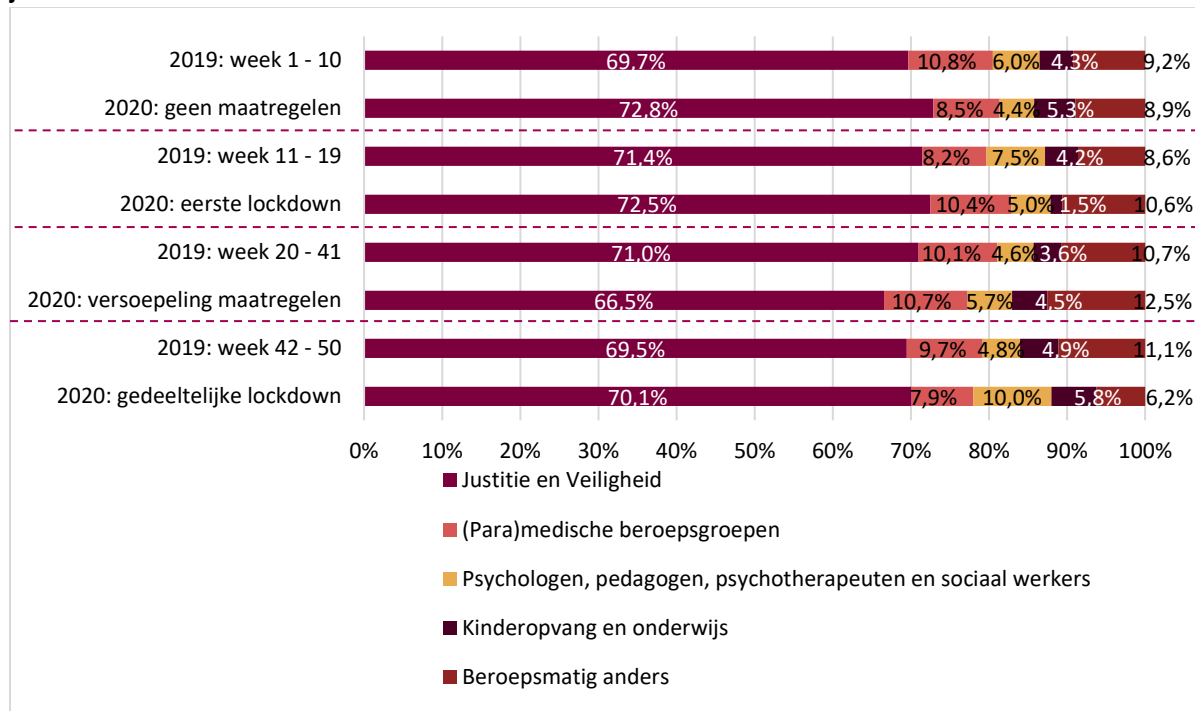
¹¹ Voor de analyses zijn alle gegevens in 2019 en 2020 tot en met week 49 verwerkt.

versus 7,9% in 2019). Tijdens de andere periodes is eenzelfde trend zichtbaar, al zijn de verschillen tussen beroepsmatige- en niet-beroepsmatige meldingen in 2019 en 2020 in de periodes voor en na de eerste lockdown niet noemenswaardig groot. Als gevolg van lege registraties in 2019 (zie 'ontbrekende gegevens') zijn de bevindingen voorlopig en dienen met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd. Zie voor de absolute aantallen van beroepsmatige en niet-beroepsmatige meldingen in 2019 en 2020 de Bijlage Meldingen.

Beroepsmatige meldingen uitgesplitst naar beroepsgroep

Veilig Thuis-regio's houden ook bij uit welke *beroepsgroep* meldingen afkomstig zijn. Daarbij worden de volgende groepen onderscheiden: Justitie en Veiligheid (waaronder de politie), (para)medische beroepsgroepen, psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers, onderwijs en kinderopvang en de specificatie 'anders'¹². Zie voor de absolute aantallen van meldingen door deze beroepsgroepen in 2019 en 2020 de Bijlage Meldingen.

Figuur 4. Verhouding van de beroepsgroepen waaruit meldingen afkomstig zijn, per COVID-19-periode per jaar¹³

Noot: in de eerste periode van 2019 was van 5 meldingen onbekend vanuit welke beroepsgroep deze afkomstig waren. In de tweede periode van 2019 was voor 6 meldingen de beroepsgroep onbekend.

Figuur 4 toont de percentages van de beroepsgroepen waaruit beroepsmatige meldingen afkomstig zijn in 2019 en 2020 in de verschillende geïdentificeerde COVID-19 periodes. Over alle periodes in zowel 2019 als 2020 zijn professionals binnen Justitie en Veiligheid (i.e. de politie) de belangrijkste melders van huiselijk geweld en kindermishandeling. Wel is er in de periode waarin de maatregelen werden versoepeld een kleine daling zichtbaar in meldingen afkomstig van Justitie en Veiligheid in vergelijking met het jaar daarvoor (66,5% versus 71,0% in 2019). Vanaf diezelfde periode zijn kleine relatieve toenames te zien in meldingen gedaan door psychologen, pedagogen, psychotherapeuten

¹² Vanwege het kleine aantal meldingen afkomstig uit paramedische beroepsgroepen zijn deze meldingen samengevoegd met de meldingen uit medische beroepsgroepen. Eveneens zijn meldingen uit het onderwijs en de kinderopvang samengevoegd, omdat een heel klein deel van de meldingen vanuit de kinderopvang komt.

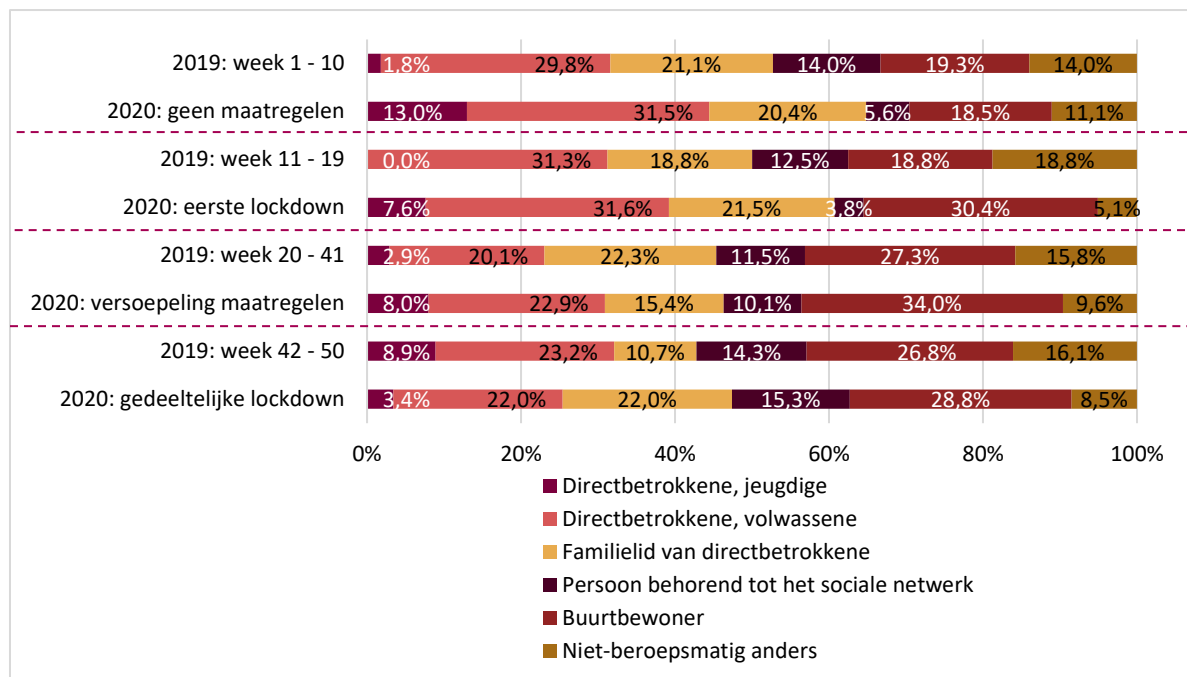
¹³ Voor de analyses zijn alle gegevens in 2019 en 2020 tot en met week 49 verwerkt.

en sociaal werkers en (para)medische beroepsgroepen. Als gevolg van lege registraties (zie ‘ontbrekende gegevens’) zijn de bevindingen voorlopig en dienen met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Niet beroepsmatige meldingen uitgesplitst naar rol

Onder niet-beroepsmatige melders worden *burgers* verstaan die ofwel direct betrokken¹⁴ zijn in een huiselijk geweldsituatie, zoals jeugdigen en volwassenen in het gezin, ofwel omstanders van huiselijk geweld zijn, zoals familieleden, personen behorend tot het sociale netwerk, buurtbewoners, vrijwilligers of andere burgers. Zie voor de absolute aantallen van meldingen gedaan door burgers in 2019 en 2020 de Bijlage Meldingen.

Figuur 6. Verhouding van de rollen van burgers die een melding maken, per COVID-19-periode per jaar¹⁵

Noot: in de eerste drie periodes van 2019 was respectievelijk van 5, 7 en 27 melders onbekend welke rol zij hadden. In de eerste periode van 2020 was de rol van 4 melders onbekend.

Figuur 5 toont de verhouding van de groepen burgers die een melding hebben gemaakt in 2019 en 2020, per periode van de COVID-19 maatregelen. Voorafgaand, tijdens en na de eerste lockdown is ten opzichte van 2019 een toename zichtbaar in het aandeel meldingen gedaan door jeugdige en volwassene directbetrokkenen (e.g. 39,2% tijdens de eerste lockdown versus 31,3% in 2019). Tijdens de gedeeltelijke lockdown is het aandeel meldingen door familieleden van 10,7 procent in 2019 toegenomen naar 22 procent in 2020. Ook in de eerste lockdown is er een toename in het aantal meldingen door familieleden te zien. In de periodes voorafgaand aan de eerste lockdown en tijdens de versoepelingen van de maatregelen is het aantal meldingen door familieleden juist relatief lager dan in 2019. De meldingen door buurtbewoners nemen vanaf de eerste lockdown elke periode toe ten opzichte van het jaar ervoor. In de eerste lockdown kwam bijvoorbeeld 30,4 procent van de meldingen van buurtbewoners, in 2019 was dit aandeel nog 18,8 procent. Als gevolg van lege registraties (zie ‘ontbrekende gegevens’) in de verschillende fases van 2019 en 2020 zijn de bevindingen voorlopig en dienen met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

¹⁴ Slachtoffers, plegers of getuigen betrokken in een huiselijk geweld-situatie.

¹⁵ Voor de analyses zijn alle gegevens in 2019 en 2020 tot en met week 49 verwerkt.

De belangrijkste bevindingen

- In vergelijking met 2019 is er geen duidelijke toename in het aantal geregistreerde huiselijk geweldcasussen in 2020 zichtbaar. In de eerste helft van 2020 is het aantal casussen, zowel vlak na als ook al voorafgaand aan de corona-uitbraak, in de regio Midden-Brabant ten opzichte van 2019 lager. Daarbij moet wel worden bedacht dat in januari 2019 de nieuwe Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is ingevoerd en een landelijke campagne is gevoerd om aandacht te vragen voor het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Net zoals het aantal casussen, is het aantal huiselijk geweldmeldingen in alle periodes van 2020 lager dan in 2019. Dit kan deels worden verklaard door de digitalisering van politiemeldingen. Met het digitaliseren van politiemeldingen is het voor Veilig Thuis mogelijk geworden om meldingen die geen betrekking hebben op geweld in afhankelijkheidsrelaties te weigeren. In 2019 werden alle politiemeldingen in behandeling genomen.
- In de periode waarin de maatregelen werden versoepeld, heeft er een lichte verschuiving plaatsgevonden van beroepsmatige naar niet-beroepsmatige meldingen. Professionals binnen Justitie en Veiligheid zijn gedurende het gehele jaar belangrijke melders van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit geldt zowel voor 2019 als voor 2020 en in de regio Midden-Brabant is wat betreft deze melders geen stijgende of dalende trend waar te nemen. Het aandeel meldingen afkomstig van personen behorend tot het sociale netwerk was in de eerste lockdown en tijdens de versoepelingen van de maatregelen lager dan in 2019. De getroffen maatregelen, die de sociale contacten van personen beperkt, hebben er mogelijk toe geleid dat deze groep minder snel vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben kunnen signaleren en/of melden. Tegelijkertijd zou de invoering van de maatregelen, zoals thuisblijven en thuiswerken, en de start van de landelijke campagne 'Huiselijk geweld in Coronacrisis'¹⁶ die er specifiek op was gericht omstanders aan te sporen een melding te maken van huiselijk geweld, ervoor gezorgd kunnen hebben dat het aandeel meldingen gedaan door omstanders, zoals buurtbewoners, tijdens de eerste lockdown is toegenomen ten opzichte van diezelfde periode in 2019. Ook in de periodes daarna is het aantal meldingen door buurtbewoners ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder toegenomen. Dat zou erop kunnen duiden dat men in deze periode alerter is geworden op het signaleren van huiselijk geweld.
- Vanwege lege registraties, vooral in 2019, dienen de resultaten met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd. Ontbrekende gegevens kunnen leiden tot een vertekend beeld, doordat informatie over de meldingen en casussen ontbreekt. Deze monitor is daarom beschrijvend van aard.

In deze monitor stonden meldingen uit Midden-Brabant in de periode januari tot december in 2019 en 2020 centraal. Binnenkort beschikt het NSCR ook over landelijke meldingsgegevens van alle 26 Veilig Thuis-regio's. De landelijke dekking van meldingsgegevens betekent dat betrokken onderzoekers de regionale gegevens kunnen afzetten tegen landelijke trends in meldingen. Bovendien zal het NSCR nieuwe regionale en landelijke gegevens die een langere periode beslaan analyseren. In de toekomst zullen we de ontwikkelingen van de tweede lockdown ook kunnen meenemen in de analyses.

¹⁶ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/04/25/start-landelijke-campagne-tegen-huiselijk-geweld-in-coronacrisis>.

Onderzoekers: Veroni Eichelsheim, Anne Coomans, Arjan Blokland, Steve van de Weijer, Sjoukje van Deuren, Meintje van Dijk
Contactpersoon: Veroni Eichelsheim | VEichelsheim@nscr.nl | 06 4137 8828

NSCR
De Boelelaan 1077
1081 HV Amsterdam

Postadres
Postbus 71304
1008 BH Amsterdam

T 020 598 5239
E nscr@nscr.nl
www.nscr.nl

Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) is onderdeel van de institutenorganisatie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).